

Posudek diplomové práce Lucie Smolarové Protichůdné tendence v užívání jazykových prostředků v současné psané publicistice

Autorka si v předložené diplomové práci stanovila velmi zajímavý cíl, a sice posoudit na základě analýzy rozsáhlého jazykového materiálu excerpovaného z textů současné publicistiky naplňování protichůdných vývojových jazykových tendencí. Východiskem analýzy jsou texty tří českých deníků, a to Mladá fronta DNES, Právo a Blesk (zdroje jazykového materiálu jsou charakterizovány v textu práce na str. 6 až 8). Už výběrem těchto periodik autorka naznačuje, že bude usilovat o porovnání textů odlišných svým charakterem (texty tzv. oficiální publicistiky a bulvární publicistiky). Svá zjištění vždy konfrontuje se závěry odborné literatury. Teoreticky se opírá zejména o práce J. Bartoška, F. Čermáka, M. Čechové, B. Osvaldové, J. Hoffmannové, A. Jaklové a dalších. Je třeba ohodnotit velmi rozsáhlý seznam přiložené odborné literatury. Autorka prokázala velmi dobrou schopnost vyrovnat se s touto poměrně obtížnou teoretickou problematikou. Svůj zájem o publicistické texty prokázala diplomantka už tím, že i její bakalářská práce měla podobné zaměření.

Práce je rozdělena do tří základních kapitol s řadou dílčích částí. Po úvodních teoretických kapitolách (Cíle práce a Publicistický styl v současné češtině) jsou další části zaměřeny na vlastní analýzu. Ve třetí kapitole předkládá autorka mj. stanovená kritéria, která jsou východiskem analýzy zvolených textů (spisovné a nespisovné jazykové prostředky, parenteze specificky publicistické, specifický shodný atribut, anglicismy, neologismy, obrazná vyjádření). Získané výsledky v rámci každého uvedeného kritéria vždy podrobně analyzuje, jednak kvantitativně, ale zejména kvalitativně. Všechny tyto dílčí závěry srovnává se závěry odborné literatury a se svými počátečními hypotézami. Ty jsou stanoveny v úvodu práce. Diplomantka se nespokojuje jen s popisem zjištěných faktů, ale hledá možné příčiny a souvislosti v užití jazykových prostředků jako prostředků persvaze (tedy především prostředků aktualizovaných). Je si vědoma toho, že svou excerpici prováděla v době, kdy probíhala a probíhá pandemie koronaviru. Ta samozřejmě výrazně ovlivnila volbu jazykových prostředků v této tematické oblasti, zejména např. při vyjadřování shodného implicitního atributu, ale i jinde.

Velmi přínosnou část práce představuje závěrečná kapitola. Autorka v ní shrnuje závěry zkoumání vývojových tendencí v textech současné publicistiky (demokratizační, intelektualizační, internacionalizační, aktualizací a automatizační). K velmi zajímavým zjištěním dochází diplomantka u problematiky implicitních shodných atributů. Jejich nejvyšší četnost je doložena v textech deníku Právo, jež jsou zaměřeny na čtenáře orientované na seriózní tiskoviny. Zajímavým zjištěním je také fakt, že se snižuje výskyt frazeologismů, jež jsou antického nebo biblického původu.

Autorčina zjištění jsou vždy opřena o kvalitní analytickou práci s textem a o pečlivé zpracování sebraného jazykového materiálu.

Drobnou připomínku mám k formulaci na str. 64: „*O jejich funkčnosti a důležitosti v jazyce současného jazyka nelze pochybovat.*“

Předložená diplomová práce je zcela původní, její stylistická, formální a jazyková úroveň je velmi dobrá. Diplomantka prokázala schopnost kvalitní analýzy a syntézy jazykového materiálu. Cíl práce, jež si stanovila, byl podle mého názoru beze zbytku splněn.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem navrhuji diplomovou práci k obhajobě a doporučuji hodnocení **v ý b o r n ě**.

V Plzni 27. 8. 2021

PhDr. Jana Vaňková, vedoucí práce

Souhlasí s originálem

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
katedra českého jazyka a literatury

J. Vaňková